

YETERLİK DEĞERLENDİRME ARACI

1. ÖĞRENCİLERİN SEÇİMİNDE BİR MATRİS OLARAK YETERLİK KATALOĞU

Uluslararası bir hareketliliğin hazırlık aşamasında, gönderen kuruluşlar için temel zorluklar katılımcıların seçimi, beklenen öğrenme kazanımlarının tanımı, bunlara göre mesleki hazırlık, proje yönetimi konuları (yasal hususlar, sigortalar ...), dahil olan tüm taraflar arasında bilgi akışı ve öğrencilerin dilsel ve kültürel hazırlıklarıdır.

Hedef grubunuzu Ulusal Ajansınıza sunulan ve onaylanan teklife önceden tanımlamış olmanıza rağmen, öğrencilerin seçimi için iyi planlanmış bir stratejiye sahip olmak, en uygun öğrencilerin seçiminde ve sonraki süreçte, kurumun sunduğu teklif ile alıcı kurumların işbaşı eğitim için uygun gördüğü öğrenci profilinin eşleştirilmesi açısından en uygun öğrencileri seçmenizde size destek olacaktır.

Bu araç, öğrenci seçimi esnasında toplanan bilgilerin ECVET Öğrenim Anlaşmasına nasıl entegre edileceğine dair operasyonel yorumlar ile birlikte öğrencilerin seçimi (*Hareketlilik öncesi Yeterlik Değerlendirme Aracı*) ve gidilecek yere ulaştıktan sonra değerlendirilmelerine (*Hareketlilik başlangıcında Yeterlik Değerlendirme Aracı*) dair bir matris oluşturulması hususunda bir yeterlik kataloğu ve bazı kılavuzlar sunmaktadır.

Bu araç, gönderen kuruluş tarafından, öğrencinin performanslarını ve ilerleyişlerini bu şekilde değerlendirebilecek şekilde kullanılmalıdır.

2. ULUSLARARASI HAREKETLİLİK İÇİN YETERLİKLER

Yurtdışında bir uluslararası hareketlilik, özellikle de lisede uygulandığında, öğrencinin gelecekteki kişisel ve mesleki gelişimini kesinlikle etkileyecek bir tam-kişilik deneyimi olarak düşünülebilir.

Her bir projenin kendine özgü özelliklerine bağlı olarak, farklı yeterlikler adayların seçimi için farklı bir ağırlığa sahip olabilir, ancak bunların hepsi, tek bir hareketliliğin kalitesini ve istenen öğrenme kazanımlarının gelişmesini sağlamak için mutlaka dikkate alınmalıdır.

Teklifte diğer uygunluk kriterleri ile birlikte değerlendirilmesi gereken dört temel yeterlik kategorisi vardır (örn. Özel ihtiyaçlar, sosyal, ekonomik ve kültürel kırılganlıklar vb.):

- **Kişisel/ Sosyal Yeterlikler**

Burada motivasyon, sorumluluk, dakiklık / düzenlilik, uyum sağlayabilme, azim, beceriklilik dahildir.

- **Mesleki Yeterlikler**

Genel akademik performans ya da belirli öğrenme kazanımı ünitelerine (hareketliliği ilgilendiren) dair hususlar ya da önceki iş temelli öğrenme ve / veya gönüllü faaliyetler sırasında edinilen diğer sosyal ve mesleki becerilere dair hususlardır.

- **Dil Yeterlikleri**

[Diller için Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi \(CEFR\)](#) ile uyumlu olarak değerlendirilecek

- **Dijital Yeterlikler**

[Ortak Avrupa Dijital Çerçevesi \(DIGICOMP\)](#) ile uyumlu olarak değerlendirilecek

Bu nedenle, yukarıda bahsettiğimiz gibi, hareketlilik adaylarının tam bir değerlendirmesi için tüm bu yeterliklerin birlikte değerlendirilmesi hayati önem taşıyorsa, değerlendirme faaliyetlerinin, seçimin kendisi için en uygun metodolojiler ve araçlar ile planlanması ve yürütülmesi de önemlidir.

Örneğin, uluslararası hareketlilik **Web Pazarlama** alanında uygulanacaksa ve projede belirlenen hedef grup, **Grafik Tasarımda MEÖ öğrencisiyse**, büyük olasılıkla mesleki yeterliklerinin değerlendirilmesi DIGICOMP konularının bazılarını kapsayacaktır (örn. İçerik Oluşturma) ve başvuru aşamasında adaylar tarafından verilen Europass Özgeçmişinde mevcut olan öz değerlendirmeyi dikkate almak yeterli olacaktır.

Öte yandan, Yararlanıcılar **Aşçılık Sektöründe MEÖ öğrencisiyse** ve yurtdışında staj başvurusunda bulunacaklarsa, dijital yetkinliklerin kendi alanları için en önemli yetkinlik olmadığı gerçeğini göz önünde bulundurarak Dijital Yeterlikler adayların değerlendirmelerinden biri olarak daha düşük bir yüzdeyle değerlendirmeye dâhil olabilir.

Aslında, “dijital teknolojiler küresel ekonomide yenilik, büyüme ve iş yaratmanın temel itici güçleridir. Bununla birlikte, herkes, dijital teknolojileri eleştirel, işbirlikçi ve yaratıcı bir şekilde kullanabilmek için bilgi, beceri ve tutumlara sahip değildir. Bu dijital yeterlik istihdam edilebilirlik ve aktif vatandaşlık için bir zorunluluk haline gelmektedir. (...) Gerekli dijital yeterliklerin olmaması, istihdam edilebilirlik için doğrudan sonuçlara sahiptir. AB’de çekirdek bilgisayar becerilerine sahip olmayanların %42’si işgücü piyasasında aktif değildir.” (Erasmus +, “DIGICOMP Broşürü – [DIGICOMP Broşürü – Vatandaşlar için ortak bir Avrupa Dijital Yetkinlik Çerçevesi](#)”

Unutmayın!!! Erasmus + hareketlilik projesinin faydalanıcıları sadece yurtdışında öğrenim dönemi için seçilecek olanlar değil, aynı zamanda hazırlık, değerlendirme ve istifade faaliyetlerine doğrudan veya dolaylı olarak katılacak olan kişilerdir. Nitekim yeterliklerin belgelendirilmesi için Avrupa araçlarının kullanılması ve bir seçim prosedürüne katılmış olmak, öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimi için büyük bir fırsat olarak değerlendirilmedi.

3. ÖĞRENCİLERİN SEÇİMİ İÇİN PLANLAMA YAPILMASI

Planlama ve taahhüt, tüm aşamalarında bir hareketlilik projesinin kalitesini sağlamak için iki temel unsurdur. Proje teklifini sorumluluğunu almış iseniz, projenin süresi boyunca muhafaza etmeniz gereken yüksek bir taahhüt seviyesini zaten göstermiş bulunuyorsunuz.

Hazırlık aşamasında planlanması ve uygulanması gereken ilk etkinliklerden biri öğrencilerin seçilmesidir.

Tablo 1’de bir öğrencinin hareketlilik öncesinde sahip olması gereken en önemli yeterliklerin olduğu bir katalog bulabilirsiniz.

Tablo 1: Seçim Kriterleri Kataloğu.

Kişisel/sosyal yeterlikler	
<i>Motivasyon</i>	<p>Uluslararası hareketlilik deneyimi hakkında adayın beklentisi nedir? Yurtdışında öğrenim için neden başvurduğunu açık bir şekilde haklı gösterebilir mi?</p> <p>Motivasyon genellikle, sahip olunan planların ve önceliklerin bilincinden kaynaklanır. Bu nedenle öğrenciler hem kendi akademik yol haritalarına, hem de gelecekteki kişisel ve mesleki gelişimlerine referansla, yurtdışındaki hareketlilikten nasıl yararlanacaklarını tartışabilir olmalıdır.</p>
<i>Sorumluluk</i>	<p>Temel MEÖ okul öğrencileri tüm yönüyle genç bireylerdir. Olgunluk seviyeleri birçok farklı yönden büyük ölçüde farklılık gösterebilir. Bu yeterlik, hareketliliğin özelliklerine (süresi, eşlik eden kişinin varlığı, kursiyerlerin görevleri) göre ve öğretmenler / danışmanlar tarafından değerlendirilmelidir.</p>
<i>Dakiklik/Düzen</i>	<p>Dakiklik, gerekli bir görevi tamamlayabilmenin ya da önceden belirlenmiş bir zamanda veya daha önce bir yükümlülüğü yerine getirmenin karakteristiğidir. Sınıfta / işyerinde dakik olmak, hem “zaman yönetimi” hem de “görgü kuralları” ile ilgilidir ve okuldaki öğrencinin genel davranışına göre kolayca değerlendirilebilen bir yetkinliktir.</p>
<i>Esneklik</i>	<p>Bir kişinin koşullardaki değişikliklerle baş edebilme derecesi ve sorunları yaratıcı düşünerek çözme becerisi. Başka bir deyişle, faydalanıcının yaratıcı düşünme becerileri. Yine, okuldaki öğrencinin tutumuna ve davranışına göre, ama aynı zamanda önceki benzer deneyimler (gençlik değişimleri, çok kültürlü aileler, çalışma gezileri vb.) göz önünde bulundurularak kolaylıkla değerlendirilebilir.</p>
<i>Beceriklilik</i>	<p>Öğrencinin bu deneyim ile ilgili arzuları, umutları ve korkuları nelerdir? Neden yurtdışına gitmek için doğru kişi olduğunu düşünüyor?</p> <p>Hazırlık faaliyetleri, hareketlilik, merak, olumlu tutum ve problem çözme konusundaki kişisel eğilimler için seçilen öğrencilerin hazır bulunurluğunu güçlendirmeye katkıda bulunabilmesine rağmen, bir seçim aşamasında, adaylarda mevcut olmalıdır.</p>

Mesleki Yeterlikler

<i>Akademik performans</i>	Eğitim hedeflerinin doğrulanması için sınavlarda ve sürekli değerlendirmede daha iyi sonuçlar elde etmiş olan öğrencileri ödüllendirmek isteyebilirsiniz.
<i>Öğrenme Kazanımı Üniteleri</i>	Öğrencilerin seçimi alternatif olarak ve / veya tamamlayıcı olarak bir öğrencinin, özellikle hareketlilikle ilgili olan belirli öğrenme kazanımı ünitesini başarmış olmasına göre yapılabilir.
<i>Yaygın Eğitim</i>	Aday, halihazırdaki kendi eğitim süreci içinde bir çalışma deneyimine veya staja katılıyor mu? Evet ise, geliştirdiği/geliştirebileceği mesleki yeterlikler üzerinde ve hareketliliğin neden kendisi için yararlı bir deneyim olacağını düşündüğünün araştırılması yerinde olabilir.

Dil Yeterlikleri

<i>Çalışma Dili</i>	Dil yeterliliği çerçevesinde değerlendirilecek en önemli husus, yurtdışında kalış süresince kullanacağı dil ile ilgili bilgi ve bu süre içerisinde konuşulacak olan dili kullanma kapasitesidir. Avrupa Komisyonu, bir (1) aydan daha uzun olan hareketlilikler için, yararlanıcıların, farklı AB dillerinde çevrimiçi dersler sunan Çevrimiçi Dil Desteği (OLS- <i>Online Linguistic Support</i>) aracılığıyla, ulus ötesi deneyimin öncesinde ve sonrasında bir çevrimiçi değerlendirme uygulamasını şart koşturmaktadır. OLS platformu öğrencilerin kabul / reddine yönelik bir sistem (henüz) sağlamaz ve lisanslar sadece öğrencilerin seçiminden sonra atanabilir.
<i>Ev sahibi ülkenin dili</i>	Hareketliliğin gerçekleşeceği ülkenin dilini bilmek, öğrencilerin seçimi için değerlendirilecek bir başka unsur olabilir.

Dijital yeterlikler

<i>İş/proje ile ilgili</i>	Yurtdışında kalış sırasındaki görevle ilgili görevlerin doğru bir şekilde yerine getirilmesi ve projenin kendisi tarafından sağlanan eğitim ve değerlendirme faaliyetlerinin başarılı bir şekilde uygulanması için çeşitli dijital yeterlikler gerekli olabilir.
<i>Hareketlilik ile ilgili</i>	Yurtdışında kaldıkları süre boyunca, öğrencilerin dijital yollarla daha iyi karşılanabilecek ve çözülebilecek farklı ihtiyaçları ve problemleri olacaktır. Çevrimiçi olarak bilet satın alabilmek, arkadaşlarınızla ve ailenizle iletişimde kalmak için skype kullanmak, deneyimi belgelemek için akıllı telefon ile bir dijital video üretmek, olası dijital risklerin farkında olmak ve donanımla ilgili basit sorunları çözmek; Bunlar, eğer öğrenci tarafından edinilmiş ise, tüm hareketlilik deneyimini daha akıcı ve daha akılda kalıcı hale getirecek yeterliklerdir!

4. SEÇİM İÇİN GEREKEN YETERLİKLERİN DENGESİ

Hareketlilik projenizde açıklanan hedeflere ve metodolojiye bağlı olarak, yukarıda listelenen dört yetkinlik kategorisinin her birine farklı bir ağırlık vermiş olmalısınız. Bu, yüzdelik değerine göre kolayca

yapılabilir, böylece tüm uygunluk kontrolleri ve değerlendirme faaliyetlerinin tamamlanacağı, derecelendirilmiş bir listenin hazırlanması kolaylaşır.

Tablo 2' de, farklı değerlendirme türlerini dikkate alan bir tablo bulabilir ve toplanan bilgileri proje uygulamasının sonraki aşamasında nasıl kullanabileceğinizi vurgulayabilirsiniz.

Tablo 2: Seçim İçin Yeterliklerin Dengesi.

	DÂHİLİ DEĞERLENDİRME	CV / SERTİFİKALAR	GÖRÜŞME / MÜLAKAT	YAZILI TEST / MEKTUP	Öğrencilerin seçimi esnasında toplanan sonuçların nasıl değerlendirileceği
Kişisel yeterlikler (ör. %35)					
Motivasyon					Okullar / şirketler ve ECVET Öğr. Anlaşması-Bölüm 4 ile eşleştirme
Sorumluluk					Öğrencileri yetiştirmek için eğitim
Dakiklık/Düzen					
Esneklik					Okullarla / şirketlerle eşleştirme
Beceriklilik					
Mesleki yeterlikler (ör. %35)					
Akademik performans					ECVET Öğrenim Anlaşması'nın 3. Bölümü
Öğrenme Kazanımı Üniteleri					
Yaygın eğitim					
Dil yeterlikleri (ör. %20)					
Çalışma dili					Öğrencileri ve ECVET Ö.A.'nın 3./4. Bölümlerini güçlendirecek eğitim
Ev sahibi ülkenin dili					
Dijital yeterlikler (ör. %10)					
İş / proje ile ilgili					Training to empower learners and Sections 3/4 of the ECVET LA
Hareketlilik ile ilgili					

Unutmayın!!! Faydalanıcıların seçimine yönelik yeterlikleri ağırlıklandırmanın yanı sıra, her değerlendirme aktivitesini, sonuçların 0 ile 10 arasında işaretlenebilmesi için tasarlamalısınız.

5. DERECELENDİRİLMİŞ LİSTE İÇİN DETAYLANDIRMA MATRİSİ

Bir yazılım kullanarak, (ör. [LibreOffice](#)) verilerin detaylandırılması için otomatik hesaplamalar ve diğer kullanışlı formüller ayarlayabilirsiniz, adayların katılmış olduğu farklı değerlendirme aktivitelerinden elde edilen sonuçların ağırlıklı ortalamasını hesaplamak ve toplamak için sizi destekleyen bir elektronik tablo oluşturabilirsiniz.

Aşağıdaki örnekte, öğrenciler kişisel, profesyonel ve dil yeterliklerine göre seçilmiştir.

Tablo 3: Seçim kriterleri dökümü örneği.

SEÇİM KRİTERLERİ	%	PUAN		PUAN %
KİŞİSEL / SOSYAL YETERLİKLER	51%	8	=	4,1
MOTİVASYON		10		
SORUMLULUK		8		
DAKİKLİK/DÜZEN		8		
ESNEKLİK		7		
BECERİKLİLİK		7		
MESLEKİ YETERLİKLER	30%	5	=	1,5
AKADEMİK PERFORMANS		8		
YAYGIN EĞİTİM		2		
DİL YETERLİĞİ	19%	5	=	0,95
ÇALIŞMA DİLİ		5		
DERECELENDİRİLMİŞ LİSTE İÇİN SON PUAN				6,5

Unutmayın!!! E-tablolar ile, hücreleri farklı sayfalar veya hatta farklı dosyalar arasında da ilişkilendirebilirsiniz. Dahili yazılımınızı oluşturduktan sonra, bu, mevcut ve gelecekteki projeler için idari çalışmaları kolaylaştıracaktır.

6. YETERLİK DEĞERLENDİRME ARACI

Yeterlik Değerlendirme Aracı indirmeye hazırdır.

Bu araç, yeterliklerin seçimi ve seçim kriterlerinin dökümü için esnek alanlara sahip olacak şekilde detaylandırılmıştır. Araç, gerekli bilgilerin girilmesinden sonra yeterlik değerlendirmesinin sonuçlarını derhal elde etmek için, Avrupa hareketlilik projelerine iştirak eden ortaklıklar tarafından doğrudan dosyalanabilir.

Yeterlik Değerlendirme Aracı üç bölüme ayrılmıştır:

► **Yeterlik Değerlendirme Aracı – Hareketlilik öncesi:** Gönderen kuruluş tarafından, seçim süreci boyunca, hareketlilik programı için öğrencileri seçmek ve hareketlilik programına katılmadan önce katılımcı profilini ve yeterliklerini tanımak amacıyla uygulanmak üzere.

Yeterlik Değerlendirme Aracı – Hareketlilik Öncesi bölümüne doğrudan erişim bağlantısı aşağıda yer almaktadır.

Aracın kullanılması gereken Pedagojik Döngünün Aşama ve Seviyeleri:

1. Aşama: Hareketlilik Öncesi

3. Basamak – Hareketliliğe Katılacak Öğrencilerin Seçimi

► **Yeterlik Değerlendirme Aracı – Hareketlilik başlangıcında:** Gönderici kuruluş tarafından, katılımcılar vardıktan sonra, katılımcıların hareketlilik programına katılımlarından sonraki gelişimlerini bilmek açısından uygulanmak üzere.

Yeterlik Değerlendirme Aracı – Hareketlilik başlangıcında bölümüne doğrudan erişim bağlantısı aşağıda yer almaktadır.

Aracın kullanılması gereken Pedagojik Döngünün Aşama ve Seviyeleri:

3. Basamak: Hareketlilik Sonrası

6. Basamak – Yeterliklerin Doğrulanması

► **Seçim Kriterleri Kataloğu:** Gönderen kuruluşun yapacağı yeterlik değerlendirmesini destekleme amaçlı, dört ana kümeye ayrılmış bir yeterlik kataloğu.

Seçim Kriterleri Kataloğu bölümüne doğrudan erişim bağlantısı aşağıda yer almaktadır

BİBLİYOGRAFİK REFERANSLAR

Vuorikari, R., Punie, Y., Carretero Gomez S., Van den Brande, G. (2016). *DigComp 2.0: The Digital Competence Framework for Citizens. Update Phase 1: The Conceptual Reference Model*. Luxembourg Publication Office of the European Union. EUR 27948 EN. doi:10.2791/11517.

Erasmus+ Programme of the European Commission (2018). *Erasmus+ Programme Guide*. Version 2 (2018): 15/12/2017.

WEBSİTESİ REFERANSLARI

<https://www.openeducationeuropa.eu/sites/default/files/DIGCOMP%20brochure%202014%20.pdf>

<https://europass.cedefop.europa.eu/>